

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 1996-1997

23 april 1997

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR LEEFMILIEU EN NATUURBEHOUD

Interpellatie van de heer Ward Beysen tot de heer Theo Kelchtermans, Vlaams minister van Leefmilieu en Tewerkstelling, over de gunning van de overheidsopdracht tot verwijdering van illegale opslagplaatsen van autobanden

Met redenen omklede motie

Interpellatie van de heer Jacky Maes tot de heer Theo Kelchtermans, Vlaams minister van Leefmilieu en Tewerkstelling, over de ecologische impulsgebieden

Interpellatie van de heer Johan Sauwens tot de heer Kelchtermans, Vlaams minister van Leefmilieu en Tewerkstelling, over het kooien van beschermde Europese vogelsoorten

Interpellatie van de heer Johan Malcorps tot de heer Theo Kelchtermans, Vlaams minister van Leefmilieu en Tewerkstelling, over het niveau van de dioxinevervuiling in Vlaanderen en de nood aan een urgentieprogramma inzake dioxines

Met redenen omklede motie

Interpellatie van mevrouw Gerda Raskin tot de heer Theo Kelchtermans, Vlaams minister van Leefmilieu en Tewerkstelling, over de kringloopcentra

Commissie voor Leefmilieu en Natuurbehoud

Woensdag 23 april 1997

VOORZITTER : De heer Dirk Van Mechelen

– *De interpellatie wordt gehouden om 10.45 uur.*

Interpellatie van de heer Ward Beysen tot de heer Theo Kelchtermans, Vlaams minister van Leefmilieu en Tewerkstelling, over de gunning van de overheidsopdracht tot verwijdering van illegale opslagplaatsen van autobanden

De voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van de heer Beysen tot de heer Kelchtermans, Vlaams minister van Leefmilieu en Tewerkstelling over de gunning van de overheidsopdracht tot verwijdering van illegale opslagplaatsen van autobanden.

De heer Beysen heeft het woord.

De heer Ward Beysen : Ik hoor niet echt thuis in deze commissie, maar meen toch een niet onbelangrijk probleem te kunnen aanhalen.

Mijnheer de minister, collega's, in de zomer van vorig jaar zag de Openbare Afvalstoffenmaatschappij zich genooddaakt om twee offerteaanvragen uit te schrijven ter gunning van een overheidsopdracht tot verwijdering van illegale opslagplaatsen van autobanden. Het hoeft geen betoog dat deze maatregel zich opdroeg ten gevolge van de ernstige milieurisico's die dergelijke grote opslagplaatsen veroorzaken. Ik heb het in het bijzonder over opslagplaatsen in Antwerpen, Genk, Sint-Truiden, Willebroek en Zeebrugge. Als op één van deze sites brand uitbreekt, zou dat een onoverzichtelijke milieuramp tot gevolg hebben.

De aanleiding van deze interpellatie is een Antwerpse toestand, mijnheer de minister. Dat zal u niet verbazen. Telkens als ik van het havenhuis naar het stadhuis rijd, en dat gebeurt vaak, houd ik mijn hart vast. Ik kom dan voorbij één van die illegale opslagplaatsen van autobanden. Het werd deze week zelfs nog aberranter : ik ontving een uit-

nodiging voor een tentoonstelling ter bevordering van het wonen in de stad en het tegengaan van de stadsvlucht. De mensen die deze tentoonstelling zullen bezoeken, moeten voorbij deze illegale opslagplaats van autobanden. Dit is een mooi voorbeeld van een anachronisme.

Ik hoop dat het niet zal zijn zoals met de waarschuwing over de bescherming van de Kalmthoutse Heide : de dag nadat men de waarschuwing uitsprak, brak er brand uit. Ik hoop dat ik een pyromaan niet op slechte ideeën breng, want het is een koud kunstje om daar een onoverzichtelijke schade aan te richten. Het is dan ook meer dan tijd om hierover tenminste een debat te voeren. We moeten er tevens voor zorgen dat er zo spoedig mogelijk voor een oplossing wordt gezorgd.

Mijnheer de minister, u hebt in dit dossier nog geen beslissing genomen. De problematiek spitst zich toe op de vraag aan wie deze opdracht zal worden toegewezen. Dit is niet onbelangrijk, gelet op het feit dat het hier over ongeveer 600 miljoen frank gaat. Mijnheer de minister, kunt u ons meedelen wat de stand van zaken is in deze gunningsprocedure ? Het zou nuttig zijn voor de commissie om te weten welk advies er werd uitgebracht door de bevoegde administratie enerzijds en de inspectie van financiën anderzijds.

Inmiddels blijkt dat offertes werden ingediend door dochterondernemingen van de Vlaamse Milieuholding, onder meer de tijdelijke verenigingen Indaver-Aertssen en VLAR-Soils. Ik hoef aan de leden van deze commissie nauwelijks te verduidelijken dat het Vlaams Gewest de enige aandeelhouder is in de Vlaamse Milieuholding. Bovendien wens ik de aandacht te vestigen op het feit dat de Vlaamse Milieuholding ook meerderheidsaandeelhouder is bij Indaver en bij VLAR. Ik voeg aan dit lijstje nog toe dat ook aandeelhouders van Aquafin gegadigden zijn en Aquafin is op haar beurt een dochter van de Vlaamse milieuholding.

Beysen

Dit doet de vraag rijzen naar mogelijke belangenvermengingen. Krachtens de wet op de publieke aanbestedingsprocedures zou hier sprake kunnen zijn van een situatie van onverenigbaarheid. De meest cruciale vraag is dan ook of er buiten de geciteerde kandidaturen nog geldige offertes werden ingediend door ondernemingen uit de privé-sector. De Vlaamse overheid heeft overduidelijk een commercieel belang bij de genoemde constructies. Er is dan ook sprake van een onweerlegbaar vermoeden van belangenvermenging : de wet zegt dat een overheids- of rechtspersoon geen werken of opdrachten mag toewijzen aan één of meerdere firma's waarvan de overheid voor 5 percent of meer aandeelhouder is, of waar een familielid werkt of een directie- of bestuursbevoegdheid heeft.

Hier moet worden onderzocht hoe die verhoudingen precies liggen. Bij mijn weten is de administrateur-generaal van OVAM niet alleen voorzitter van Indaver en bestuurder van VLAR, maar eveneens de leidende ambtenaar van het opdrachtgevend bestuur. Dit doet toch een aantal vragen rijzen die ik hier meteen naar u toespeel.

Ik zou graag van u vernemen, mijnheer de minister, of de dochterondernemingen van de Vlaamse Milieuholding in aanmerking zullen komen voor de uitvoering van deze opdracht. Zo ja, vreest u dan niet dat de voorwaarden van objectiviteit en onafhankelijkheid overboord worden gegooid ? Hoe groot schat u het gevaar in dat u botst met de geldende wettelijke bepalingen ? Dit zou kunnen leiden tot de vernietigingsprocedure bij de Raad van State, met alle tijdrovende gevolgen van dien. Daarmee kom ik opnieuw bij mijn uitgangspunt : dit probleem duldt geen verder uitstel.

Tot slot wil ik nog verwijzen naar enkele persberichten van eind maart. We vernamen daarin dat de NV VLAR en de NV Indaver elk een participatie van 32,5 percent hebben genomen in de BVBA BUT, Belgian Used Tyres. Dit samenwerkingsverband heeft zich tot doel gesteld de bandenafvalproblematiek structureel aan te pakken. De NV VLAR zal de operationele leiding op zich nemen. Kunt u enige toelichting verschaffen over dit samenwerkingsverband ? Werpt dit geen nieuw licht op het dossier van de gunning van de overheidsopdracht tot verwijdering van illegale opslagplaatsen van autobanden ? Dit element is aan de oppervlakte gekomen. U zou hierop kunnen antwoorden dat we een nieuwe constructie nodig hebben om uit dit kluwen te geraken. Wat mij vooral

interesseert is een adequate oplossing voor het geschetste probleem.

De voorzitter : Minister Kelchtermans heeft het woord.

Minister Theo Kelchtermans : Mijnheer de voorzitter, collega's, de heer Beysen formuleert een analyse van de problematiek van een aantal gevaarstorten. Vaak ontstaan dergelijke storten na de faling van een bedrijf. Wie moet dan nog zorgen voor de opruiming ? Bijna elke provincie kent zo'n dubieuze situaties. OVAM krijgt dan de opdracht het stort ambtshalve te saneren, zoals men dat noemt. OVAM tracht dan de kosten te recupereren voor zover dat juridisch mogelijk is. Dit concretiseert zich in het bijzonder in twee volumineuze dossiers, waar de heer Beysen ook naar verwees.

Een belangrijk aspect in de discussie is de rol van de overheidsbedrijven of de bedrijven die met steun van de overheid werden opgericht in de afvalverwerking. De afvalverwerking beperkt zich niet tot de autobanden, maar speelt evenzeer voor ander afval, voor recyclageactiviteiten en dergelijke. Voor zover dit binnen het structureel afvalstoffenbeleid tot stand komt, stortbeheer bijvoorbeeld, is dat een organisatievorm waar de wet op de overheidsopdrachten geen betrekking op heeft, in tegenstelling tot een globale aanbesteding voor een overheidsbedrijf wanneer zich een specifiek probleem voordoet. Participatiebedrijven werden vaak gestimuleerd door de overheid om een aantal blinde vlekken in de oplossingscapaciteit van het Vlaams Gewest te helpen invullen. Aangezien ze werken voor de opdrachtgevende overheid kunnen ze worden uitgesloten van de aanbestedingsprocedure. Er ontstaat daar immers een rechter-partij situatie.

Deze principiële discussie kwam ook binnen OVAM en de Vlaamse regering uitvoerig aan bod. Het gezond verstand waarschuwt me dat dit heel ver kan gaan. Ik ben geen jurist. Ik heb dan ook een aantal vragen inzake overheidsbedrijven, waarin de overheid op een normale manier, namelijk vanuit de GIMV, geparticipeerd heeft. Ook deze bedrijven kunnen zich morgen op de markt aanbieden naar aanleiding van een of andere overheidsbestelling. Ik denk hierbij aan Barco. Naast het milieu-aspect rijzen er dus een aantal problemen over de participatiemaatschappijen opgericht met overheidsgeld.

Als zij morgen op de markt meedingen, kan men telkens zeggen dat er een betrokkenheid van het Vlaams Gewest is. Dat is een zeer belangrijke dis-

Kelchtermans

cussie die ik niet onderschat. Ik heb ook geen sluitend antwoord op die vraag. Sommigen zeggen dat het de moeite loont om bij de Raad van State een prejudiciële vraag uit te lokken. De vraag is dan wanneer we een antwoord zullen krijgen. Het staat wel vast dat als uw voorspelling morgen uitkomt, de publieke opinie onmiddellijk de schuldvraag zal stellen en vragen hoe zoiets mogelijk is. We zullen dan geen boodschap hebben aan alle juridische discussies die we terzake hebben gevoerd.

Nu zal ik proberen concrete antwoorden te geven op uw vragen. Ik heb geen problemen met uw analyse en ook niet met de vragen die u daaromtrent stelt. Iemand zal daar een antwoord op moeten geven. De constructies die de Vlaamse overheid opzette om blinde vlekken op te vullen, moeten echter wel hun rol kunnen spelen. Voorbeelden hiervan zijn op het vlak van verwerkingscapaciteit de rol van de VLAR en op het vlak van afvalstromen de rol van OVAM. Zij moeten bijgevolg niet worden gesanctioneerd. Het resultaat zou zijn dat ze worden gesanctioneerd en uitgesloten voor iets waar ze de overheid niet voor nodig hadden, maar het toch deden omdat de overheid aandrang op hun hulp.

We hebben OVAM de opdracht gegeven om het dossier over afvalverwijdering van autobanden aan de Vlaamse regering over te maken. In de procedure is ook voorzien dat de inspectie van financiën advies moet uitbrengen. Vervolgens moet dat aan de minister van Begroting worden voorgelegd. De inspectie van financiën heeft op 16 april advies uitgebracht. Ik weet dat het tegen de geploegdheden is om te zeggen wat het advies inhoudt. Ik heb er echter geen moeite mee om te zeggen dat het advies van de inspectie gunstig is. Het akkoord van begroting zal ik nu vragen.

Het spreekt vanzelf dat in dit dossier de wettelijke bepalingen moeten worden gevolgd. Daarbij worden in dit dossier vragen gesteld door u en ons over de interpretatie van de wetgeving op de overheidsopdracht, en meer specifiek over de vraag of ondernemingen waarin het Vlaams Gewest participeert kunnen inschrijven op aanbestedingen of offerteaanvragen die door het Gewest worden uitgeschreven. Het is niet de eerste keer dat zich zo'n situatie voordoet. Daarnet heb ik al andere voorbeelden gegeven. Die problematiek is trouwens niet beperkt tot de leefmilieusector. In die zin vind ik dit dossier belangrijk als pilootdossier. Voor de eerste keer wordt de aandacht van de betrokkenen op dit punt gevestigd. Dat is in het verleden vaak

anders geweest. Er zijn aanbestedingen gebeurd waarbij geen aandacht werd geschonken aan dit probleem van belangenvermenging.

Alles staat of valt met de constructie van verwerkingscapaciteit die in opbouw is in Vlaanderen. We zijn van oordeel dat het niet de bedoeling is geweest van de wetgever om alle ondernemingen waarmee het Vlaams Gewest rechtstreeks of onrechtstreeks verbonden is, uit te sluiten van de inschrijving op aanbestedingen of offerteaanvragen, georganiseerd door het Gewest. Dat zou leiden tot een groot immobilisme. We gaan er wel mee akkoord dat de aanbestedende administratie, in dit geval OVAM, bij de beoordeling van de inschrijvingen met nog meer zorg dan normaal moet toezien op de objectiviteit en het respecteren van de wetgeving.

U hebt ook een onderscheid gemaakt tussen de belangen die zich situeren op het niveau van de aandelen – de participatie – en de belangen die zich situeren op het vlak van aanwezigheid van personen. Dat is een belangrijk onderscheid.

Voorts is er een mogelijke vernietigingsprocedure bij de Raad van State. Dit risico lopen we bij elke beslissing. Ik ben er mij evenzeer van bewust dat belanghebbenden die bij deze belangrijke offerte hun kandidatuur stellen en niet weerhouden worden, eventueel gebruik zullen maken van de Raad van State om de beslissing aan te vechten indien een overheidsinstelling wel wordt weerhouden. In die zin noem ik dit hier ook een belangrijk dossier dat terzake duidelijkheid zal brengen.

De gunningsprocedure is nog niet afgerond. Het is dus voorbarig informatie te geven over ingediende offertes of uitgebrachte adviezen. Ik denk wel dat u begrijpt dat we de laagste bieding bij deze openbare aanbesteding zullen voorstellen en een gunstig advies van begroting en de inspectie van financiën zullen vragen. Ik kan u wel melden dat er meerdere kandidaten zijn, ook vanuit de privé-sector.

Op een van uw laatste vragen, namelijk of er ook geldige offertes zijn ingediend door ondernemingen uit de privé-sector, meen ik ondertussen onrechtstreeks geantwoord te hebben. Uw laatste vraag was of ik van oordeel ben of deze opdracht zou worden toegewezen aan dochterondernemingen van de Vlaamse milieuholding en of daarbij wordt voldaan aan de voorwaarden van objectiviteit en onafhankelijkheid. Ook daarop meen ik in mijn algemene toelichting onrechtstreeks een antwoord te hebben gegeven. Dit alles levert stof voor een interessante discussie. We zullen dan ook met

Kelchtermans

veel belangstelling uitkijken naar het vervolg dat ongetwijfeld zal worden gegeven aan dit dossier zodra de Vlaamse regering een beslissing heeft genomen.

Wat de VLAR en het bedrijf BUT betreft, verwijs ik naar de autonomie van de betrokken NV. Daar-in wordt dus niet tussenbeide gekomen. Maar ik herhaal dat de VLAR voor afvalstromen waarvoor geen oplossing voorhanden is – ook niet als secundaire grondstoffen – , haar rol vervult om structurele oplossingen mogelijk te maken, waarbij de overheid vanuit haar verantwoordelijkheid enige betrokkenheid heeft.

Als de overheid afwezig is, neemt men immers vaak alleen de lucratieve kant van het probleem voor zijn rekening. Eenmaal dat achter de rug is, laat men de rest eenzijdig aan de overheid over. Daarom moeten we bij dit soort activiteiten een aantal eisen inzake betrouwbaarheid stellen en moet de overheid in dit stadium een belangrijke rol vervullen. Ik zal de VLAR daarover gerichte vragen stellen en u de resultaten meedelen.

De voorzitter : De heer Beysen heeft het woord.

De heer Ward Beysen : Mijnheer de minister, het verheugt mij dat uw analyse aantoonde dat we op hetzelfde spoor zitten. Dit vergemakkelijkt een moeilijke discussie. Ik besef dat het wat prematuur is die discussie hier voort te zetten. Vermits er nog geen beslissingen zijn genomen, is het bijzonder moeilijk hier dieper op in te gaan.

U onderstreept terecht dat dit een pilootdossier is. De behandeling ervan – eerst door de Vlaamse regering en later, naar ik aanneem, ook door het Vlaams Parlement – zal aanleiding geven tot een debat ten gronde. Maar dit dossier zal onvermijdelijk ook hier nog eens behandeld moeten worden, daar kunnen we niet onderuit. Met andere woorden : de beslissing van Vlaamse regering zal moeten worden getoetst. Op het moment dat u ze bekend maakt, zal ze immers als een belangrijk precedent worden beschouwd.

Ik heb ook nota genomen van uw verklaring dat de aanbestedende overheid in deze materie nog nauwlettender moet toezien dan ze gewoonlijk doet en ook verondersteld wordt te doen. Daarbij hou ik het dubbele belang voor ogen : enerzijds het aandelenbelang, dat u terecht hebt aangebracht, maar anderzijds ook het personenbelang, dat daar zeker en vast bij te pas zal komen. Ik vrees alleen

dat het moeilijk zal zijn de belangen uit elkaar te halen, omdat sommigen niet graag afstand zullen nemen van hun bevoegdheid in dit dossier. U hebt gezegd dat er naast de geciteerde offertes ook nog offertes uit de privé-sector zijn. U hebt duidelijk gesteld dat we voor de beste offertes zullen kiezen, niet noodzakelijk voor de goedkoopste.

Minister Theo Kelchtermans : Daarvoor verwijs ik naar de wetgeving.

De heer Ward Beysen : We moeten daar zeer nauwlettend op toekijken. Wat mij vooral interesseert, is dat dit met bekwame spoed gebeurt. Het is immers ontoelaatbaar dat men dit soort zaken laat gedijen, zeker in de onmiddellijke omgeving van woonzones. Ik ken niet al die sites, maar de ene zal wel wat meer afgelegen zijn dan de andere. Maar bij de enkele sites die ik wel ken, is de nabijheid van woongebieden zo alarmerend dat de overheid er een grote verantwoordelijkheid in draagt indien ze dat laat aanslepen, hoe moeilijk het dossier ook is.

In alle eerlijkheid dacht ik dat u reeds veel verder stond met dit dossier dan nu uit uw verklaringen blijkt. Ik zou er daarom nogmaals voor willen pleiten dat de Vlaamse regering terzake met bekwame spoed een beslissing neemt.

De voorzitter : Collega's, we hebben deze discussie ook al gevoerd in november van vorig jaar, bij de bespreking van de begroting voor 1997. Mijnheer de minister, ik meen me te herinneren dat u me toen al op dit probleem hebt gewezen. Daarom wil ik voor alle duidelijkheid nog eens vragen wanneer de aanbesteding precies is gebeurd. Ik begrijp uiteraard wel dat het gunnen van dit werk een zeer delicate zaak is.

Mijnheer de minister, u zegt voorts dat we nauwlettend moeten toezien op de beoordeling van de aanbiedingen. Ik wil nog een stap verder gaan. Alles begint bij het opmaken van het bestek. Mijns inziens moeten we de nodige maatregelen nemen om ervoor te zorgen dat de bestekken op een zo correct en onafhankelijk mogelijke manier worden opgesteld, zodat er geen belangenvermenging mogelijk is.

Momenteel zien we leidinggevende ambtenaren van OVAM, VMM en andere maatschappijen in alle mogelijke NV-constructies opduiken. Bij de oprichting van deze NV's is het uiteraard zeer belangrijk dat er een goede communicatie is. De nieuwe NV-dochtermaatschappijen moeten een soort van incentive krijgen. Is het echter absoluut

Voorzitter

nodig dat deze mensen daar deel van blijven uitmaken? Mijns inziens moeten deze personen zich terugtrekken wanneer die dochtermaatschappijen op kruissnelheid zijn gekomen. Zo kan men vermijden dat ze in sommige situaties tegelijkertijd rechter en partij zijn. Dit is duidelijk een taak voor de uitvoerende macht.

Minister Theo Kelchtermans : Mijnheer de voorzitter, ik zal eerst enige uitleg verschaffen over de stand van het dossier. De inschrijvingen zijn geopend op 31 juli 1996. Ondertussen vonden er tientallen vergaderingen plaats met juristen van onze eigen administratie en met zogenaamde derden. Al deze mensen werden geconsulteerd over de kern van het probleem. Er werd ook overleg gepleegd met de diensten van de eerste minister, die een grote autoriteit op dit gebied bezitten.

Het zal u waarschijnlijk niet verwonderen dat ik geen eenvormig antwoord heb gekregen. Ik heb nog nooit een echt eenvormig antwoord gekregen van juristen. Ik heb een aantal scenario's gekregen waarin de plus- en minpunten in termen van beoordeling werden neergeschreven. Begin dit jaar hebben we beslist om voor dit concrete dossier een algemene oplossing te zoeken. Zodra ik een begrotingsakkoord heb, zal dit op de agenda van de Vlaamse regering worden geplaatst. Ik heb trouwens de nodige budgetten al in de begroting voor 1997 opgenomen.

Voor dit alles is inderdaad heel wat tijd nodig, maar dit is zeker geen verloren tijd. Voor de komende besprekingen beschikken we over een zeer omstandig dossier. Ik denk dat de meeste – zo niet alle – vragen in de werkgroepen al aan bod zijn gekomen. Iemand zal uiteraard als scheidsrechter moeten optreden. Dat is het punt waarop we nu zijn aanbeland.

Mijnheer de voorzitter, u hebt natuurlijk gelijk. We moeten de objectiviteit respecteren. Daarbij zijn ook de kleine letters belangrijk. Een correcte betrokkenheid van bedrijven die verondersteld worden om structurele bindingen te hebben met de overheid, is dan ook zeer belangrijk.

Mijnheer de voorzitter, uw laatste opmerking in verband met de leidinggevende ambtenaren bevatte duidelijk een suggestie. Ook daar ben ik het met u eens.

Met redenen omklede motie

De voorzitter : Door de heer Beysen werd tot besluit van deze interpellatie een met redenen omklede motie aangekondigd. Ze moet uiterlijk 24 uur na de sluiting van de vergadering zijn ingediend.

Het parlement zal zich daarover tijdens een volgende plenaire vergadering uitspreken.

Het incident is gesloten.

Interpellatie van de heer Jacky Maes tot de heer Theo Kelchtermans, Vlaams minister van Leefmilieu en Tewerkstelling, over de ecologische impulsgebieden

De voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van de heer Maes tot de heer Kelchtermans, Vlaams minister van Leefmilieu en Tewerkstelling, over de ecologische impulsgebieden.

De heer Maes heeft het woord.

De heer Jacky Maes : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, in april van vorig jaar hebben we al een interpellatie gehouden over de ecologische impulsgebieden. In juli van vorig jaar werd hierover ook al een schriftelijke vraag gesteld. Toen reeds hebben we de waarde van de ecologische impulsgebieden benadrukt. Daar zal ik verder niet op terugkomen.

Minister Kelchtermans, ook u was blijkbaar overtuigd van de waarde van deze gebieden. De vijf bestaande ecologische impulsgebieden werden immers met een periode van twee jaar verlengd – ook al was oorspronkelijk om drie jaar gevraagd. De regering stelde ook voor om drie nieuwe gebieden als ecologisch impulsgebied te erkennen : het Scheldevallei-project in Oost-Vlaanderen onder de naam Bovenschelde, het Limburgs Vijvergebied in Midden-Limburg en het natuurontwikkelingsproject Grensmaas. Dit laatste project liep in samenwerking met Nederland.

Als we de financiële weerslag voor 1997 en 1998 bekijken, zien we 31 miljoen frank personeelslasten voor de vijf bestaande impulsgebieden en 16,5 miljoen frank voor de drie nieuwe. Samen is dit 47,5 miljoen frank. Daarbij komt nog eens voor 5 mil-

Maes

joen frank aan werkingskosten, zodat het totale bedrag op 52,5 miljoen komt.

Deze zeer positieve ingesteldheid en dito resultaten kunnen eigenlijk maar geëvalueerd worden door er ook in de praktijk werk van te maken. Daarom stel ik in twee luiken een aantal vragen aan de minister over de bestaande en de nieuwe impulsgebieden. Mijnheer de minister, zijn voor de drie nieuwe ecologische impulsgebieden al een projectcoördinator en een medewerker aangeworven? Ik hoop alvast van wel. Zo niet, op welke termijn zal dit dan gebeuren?

Werden de verschillende stuurgroepen al samengesteld? Hoe staat het met het afbakenen van de exacte werkingsgebieden en het opstellen van de operationele programma's? Zijn er rond het grensoverschrijdend natuurontwikkelingsproject Grensmaas al contacten gelegd met de Nederlandse instanties? Zo ja, met welke, en wat is het resultaat en de planning?

Over de bestaande ecologische impulsgebieden had ik graag geweten wie momenteel de onderlinge afstelling coördineert. Hoever staat de samenwerking en de uitwisseling tussen de verschillende impulsgebieden? Is er regelmatig overleg tussen die gebieden?

De voorzitter : Minister Kelchtermans heeft het woord.

Minister Theo Kelchtermans : Op dit ogenblik wordt er gewerkt aan de operationalisering van de drie nieuwe impulsgebieden. Er zijn functieprofielen opgesteld. Het is ook de bedoeling per ecologisch impulsgebied twee ambtenaren aan te werven : een projectverantwoordelijke en een ondersteunend functionaris. Voor ieder project zal bovendien een ambtenaar van de afdeling Natuur worden aangeduid als projectcoördinator. Waar het provinciebestuur het project mee ondersteunt, wordt ook gevraagd een coördinator van de provincie aan te duiden. Wat de planning betreft, is het de bedoeling dat de nieuwe ecologische impulsgebieden nog vóór de zomer van start zullen gaan. De procedure gaat daarvan uit.

De tweede vraag ging over de stuurgroepen. Van zodra de projectcoördinatoren en de contractuele medewerkers zijn aangeduid, zullen de respectieve stuurgroepen worden samengesteld en zal de algemene vergaderingen beginnen. We hebben gevraagd hierin een vertegenwoordiger op te

nemen van de Vlaamse Landmaatschappij. Hiermee spelen we in op mijn visie op natuurinrichting, waarbij land- en natuurinrichting dichter bij elkaar worden gebracht.

Uw derde vraag ging over de exacte werkingsgebieden en over het afbakenen en opstellen van operationele programma's. Op dit ogenblik bestaat er slechts een voorontwerp over de afbakening van de drie nieuwe ecologische impulsgebieden. Bij twee van de drie gebieden is in het kader van andere programma's al aan de afbakening gewerkt. Dit is het geval voor de Bovenschelde, waarover het provinciebestuur van Oost-Vlaanderen al gedurende enkele jaren voorbereidende studies heeft uitgevoerd. Ook voor de Grensmaas bestaat er al een afbakening in het kader van het bestaande grensoverschrijdende initiatief op vlak van natuurontwikkeling.

De lopende initiatieven en de initiatieven van de nieuwe ecologische impulsgebieden moeten op elkaar moeten worden afgestemd. De bestaande gegevens zullen bovendien moeten worden aangepast om zo snel mogelijk een operationeel programma te ontwikkelen. Een definitieve beslissing over de afbakening en over het operationele programma kan er pas komen nadat de stuurgroep van het ecologisch impulsgebied een advies heeft uitgebracht.

De opdracht van het grensoverschrijdend natuurontwikkelingsproject Grensmaas, dat samen met Nederland is voorbereid, is reeds enkele jaren oud. De bedoeling was om aan beide zijden van de Maas een groot natuurontwikkelingsproject op te starten, gekoppeld aan de ontginning van de aanwezige natuurlijke delfstoffen, waaronder ik vooral grind versta. De eerste studieresultaten zijn bekend. Het ecologisch impulsgebied Grensmaas kan vooral op vlak van bekendmaking, informatieverstrekking en sensibilisering een heel belangrijke bijdrage leveren. Heel wat instanties aan weerszijden van de grens zijn daarbij betrokken. Maar de visies zijn er niet identiek en zullen, vooral op het terrein zelf, nog op elkaar moeten worden afgestemd, voordat een concrete uitvoering mogelijk wordt.

De coördinatie van de Vlaamse ecologische impulsgebieden zouden we laten verzorgen door de afdeling Natuur van Aminoal. Het overleg tussen de verschillende ecologische impulsgebieden zou op regelmatige tijdstippen moeten plaatsvinden. Het bestaat nu ook tussen de medewerkers van de verschillende ecologische impulsgebieden. Het is opnieuw de afdeling Natuur van Aminoal die op dit

Kelchtermans

gebied het initiatief neemt. Aan deze afdeling is gevraagd om de frequentie van deze overlegvergaderingen in de toekomst enigszins op te drijven ; blijkbaar is daar behoefte aan. Dit alles is ook trouwens in een aantal brieven aan de betrokken directeur-generaal meegedeeld : ik verwijs naar mijn brief van 21 maart 1997.

Een globaal overzicht van de realisaties in de verschillende ecologische impulsgebieden vindt u ook terug in schriftelijke vraag nummer 199 van de heer De Meyer. Zonet heb ik u een stand van zaken gegeven in de drie nieuwe impulsgebieden.

De heer Jacky Maes : Mijnheer de minister, uw antwoord is volledig, maar ik ben er niet tevreden mee. Ik moet immers vaststellen dat in de voorbije twee jaar er maar weinig werk is gemaakt van de drie nieuwe ecologische impulsgebieden. Er is wel een functieprofiel opgemaakt, maar de stuurgroepen zullen pas na de zomer aan de slag kunnen.

Op de derde vraag, inzake de afbakening, komt men wel iets te weten. Operationele programma's zijn er nog niet. Inzake de Grensmaas zegt u zelf dat er nog veel zal moeten worden gecoördineerd. Wat de bestaande ecologische impulsgebieden betreft, geeft u toe dat op het vlak van de frequentie van de vergaderingen en het overleg nog veel kan worden verbeterd.

Het is jammer dat we moeten vaststellen dat op die terreinen waar in het verleden goed werk is geleverd, men de zaken nu enigszins op zijn beloop laat. De periode 1997-1998 staat voor de deur. De tijd dringt dus. Welke punten wil men benadrukken bij de uitbouw van het toekomstig Vlaams Ecologisch Netwerk, het VEN ? Ik heb de indruk dat men alles maar laat betijen.

Ik zou u dus willen vragen om er de verantwoordelijken – de afdeling Natuur van Aminal – op te wijzen dat de gelden die in het verleden aan die projecten zijn besteed, niet mogen verloren gaan door vandaag lankmoedig op te treden.

De voorzitter : Minister Kelchtermans heeft het woord.

Minister Theo Kelchtermans : De administratie heeft veel tijd besteed aan de voorbereiding van het erg belangrijke voorliggende ontwerp van decreet inzake het natuurbehoud. Verder is er ook een wijziging gekomen in de leiding van de afdeling Natuur. De nieuwe ambtenaar is nu goed inge-

werkt. Ik verwacht dus dat in de komende periode de zaken sneller zullen worden afgehandeld.

De heer Jacky Maes : Ik dank de minister voor zijn antwoord. Ik hoop dat hij met deze opmerkingen zal rekening houden, en de verantwoordelijken zal aanporren om op de ingeslagen weg verder te gaan.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Interpellatie van de heer Johan Sauwens tot de heer Kelchtermans, Vlaams minister van Leefmilieu en Tewerkstelling, over het kooien van beschermde Europese vogelsoorten

De voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van de heer Sauwens tot de heer Kelchtermans, Vlaams minister van Leefmilieu en Tewerkstelling, over het kooien van beschermde Europese vogelsoorten.

De heer Sauwens heeft het woord.

De heer Johan Sauwens : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, twee berichten vormen de aanleiding van mijn interpellatie. Enerzijds verschenen er in de kranten artikels over de vrij grootschalige smokkel van beschermde vogelsoorten in België. Anderzijds kwam ons ter ore dat de administratie een vorm van versoepeling van de vogelrichtlijn in het vooruitzicht stelt. Het gaat om de problematiek van de toepassing door België en Vlaanderen van de Europese vogelrichtlijn, met name de richtlijn 79/EEG/409.

Het is algemeen bekend dat België sedert jaren de draaischijf is van de internationale smokkel van, en handel in wilde vogels. Ik denk dan aan vogels zoals de grijskopputter, de grote putter en de blauwe goudvink. Die vogels worden in Azië, Oost-Europa en de voormalige Sovjetunie gevangen. Ze worden in ons land ingevoerd en verdeeld onder vogelhandelaars en vogelhouders, voor verdere verkoop en verspreiding. Het gaat vaak om niet-Europese ondersoorten van in Europa in het wild levende vogelsoorten.

Het betreft soorten en ondersoorten die mijns inziens onder de toepassing van de vogelrichtlijn en van de Vlaamse vogelbeschermingswetgeving van 9 september 1981 vallen. De Vlaamse overheid zou blijkbaar willen ingaan op het verzoek van sommige vogelhoudersverenigingen, en de uitzon-

Sauwens

deringen uitbreiden tot de niet-Europese ondersoorten van Europese vogelsoorten. Het hoofd van de administratie, belast met de controle op de naleving van de vogelbeschermingswetgeving, heeft aan alle ondergeschikten een beleidsinstructie overgemaakt.

Er zou een maatregel komen waardoor een regularisatie wordt doorgevoerd ten gunste van personen die volwassen niet-geringde vogels bezitten die behoren tot deze niet-Europese vogelsoorten. In afwachting van de goedkeuring van die maatregel schrijft de instructie voor om geen vogels in beslag te nemen die tot bovengenoemde ondersoorten behoren. De maatregel zou inhouden dat bepaalde verenigingen aan hun leden open ringen ter beschikking zouden kunnen stellen. Op die wijze zou er natuurlijk geen enkele controle meer mogelijk zijn om na te gaan of deze vogels wel in gevangenschap zijn geboren, dan wel of zij deel uitmaken van het contingent dat de voorbije jaren massaal en illegaal werd ingevoerd.

De maatregel die wordt voorbereid zou verder ook inhouden dat het bezit van niet in gevangenschap geboren en opgekweekte vogels, die momenteel onwettig worden gehouden, zou worden gelegaliseerd. Deze op stapel staande maatregel en de uitgevaardigde beleidsinstructie geven aan de smokkel de vrije loop. Dat is mijns inziens onaanvaardbaar.

Daarom wens ik u enkele vragen te stellen. Hebt u de boswachters schriftelijk gevraagd om bij controles dit soort vogels niet meer in beslag te nemen? Is het juist dat u een nieuwe regeling voorbereidt ter vervanging van het besluit van 24 mei 1995 van de vorige minister van Leefmilieu, waarin duidelijk zou staan dat beschermde vogels niet langer mogen worden vastgehouden door vogelhouders?

De voorzitter : Minister Kelchtermans heeft het woord.

Minister Theo Kelchtermans : Mijnheer de voorzitter, collega's, van de heer Sauwens is geweten dat hij een vogelkenner is. Ik voel me dus enigszins geïntimideerd door het verschil in deskundigheid tussen de heer Sauwens en mezelf bij de discussie over deze problematiek. Bijgevolg zal ik me strikt houden aan datgene wat de verantwoordelijken van de afdeling Bos en Groen van de administratie me hebben meegedeeld.

Er is lange tijd onduidelijkheid geweest over de interpretatie van het koninklijk besluit van 9 september 1981. Op 24 mei 1995 werd dit besluit aangepast door een van de eerste beslissingen die tijdens die zittingsperiode door de Vlaamse regering werden genomen. De afdeling Bos en Groen wou de houders van dergelijke niet-Europese vogels eenmalig de kans geven om hun situatie te regulariseren door het aanbrengen van ringen.

In het persbericht wordt vermeld dat men daartegen niet zou mogen optreden. Daarover werd in deze instructie echter niets gezegd. Op vraag van de afdeling Bos en Groen heeft hierover een overleg plaatsgevonden. Het afdelingshoofd heeft op basis van zijn bevoegdheid en van dit gevoerde overleg, een einde willen maken aan de onduidelijkheid voor de erkende vogelhoudersverenigingen door deze periode te overbruggen.

Ik citeer uit zijn brief : in overleg met het kabinet is beslist om op vraag van de erkende vogelhouders een eenmalige regularisatie door te voeren ten gunste van personen die volwassen, niet-geringde vogels bezitten behorende tot de niet-Europese ondersoorten van de soorten opgenomen in bijlage 2 van het koninklijk besluit van 9 september 1981 betreffende de bescherming van vogels in het Vlaams Gewest. Einde citaat. Hij geeft ook de voorbeelden van de grijskopputter en de blauwe goudvink. Aan het Koninklijk Belgisch Instituut voor Natuurwetenschappen werd gevraagd om een lijst op te stellen van alle ondersoorten die aan deze criteria voldoen. De betrokken vogelhouders zullen via hun verenigingen open ringen ontvangen. Hij voegt eraan toe dat het, in afwachting van de volledige uitvoering van deze maatregel, raadzaam is om de nodige omzichtigheid aan de dag te leggen tijdens controles bij vogelhouders en voorlopig geen vogels in beslag te nemen die tot bovengenoemde ondersoorten behoren.

Er wordt geen nieuwe regeling voorbereid. Er is wel voorzien in een overgangsperiode om de mensen die niet-Europese vogels in gevangenschap hadden, de gelegenheid te geven voor bijkomende ringen te zorgen. Na overleg met de erkende vogelhoudersverenigingen, werd daarvoor in zo'n 3.500 bijkomende ringen voorzien.

Er bestaat trouwens nog altijd heel wat discussie over de precieze interpretatie. In een gelijkaardige nota wordt gezegd dat een arrest van het Europees Hof van Justitie van 8 februari 1996 bepaalt dat in gevangenschap geboren en gekweekte vogels niet onder de toepassing van de vogelrichtlijn vallen.

Kelchtermans

Uit een persbericht vernam ik ook dat hierdoor de illegale smokkel van vogels zou worden aangemoedigd. Uit gegevens die mijn administratie mij bezorgd heeft, blijkt dat illegale smokkel van beschermde vogels sinds jaar en dag gebeurt. Net zoals in de strijd tegen drugs ontdekt men slechts een fractie van deze praktijken. Het is echter de vraag of er substantieel meer wordt gesmokkeld ten gevolge van deze regularisatie. Dit kan niet volledig worden uitgesloten, maar lijkt toch zeer onwaarschijnlijk. Die 3.500 ringen moeten worden bekeken in het licht van de bestaande situatie. Er zijn ongeveer 29.000 geregistreerde vogelhouders die samen ongeveer 140.000 vogels houden. Het gaat dus om een zeer beperkt aantal ringen die grotendeels afkomstig zijn van bonafide aanvragen. Smokkel met het oog op regularisatie komt dus nogal zinloos over.

Samenvattend kan men zeggen dat aan de erkende vogelhoudersverenigingen door middel van de beslissing van 24 mei een regularisatieperiode is toegekend. Bovendien heeft het betrokken afdelingshoofd hier persoonlijk aan toegevoegd dat men in deze omstandigheden begrip moet hebben bij controles tijdens de overgangperiode. Tot slot wil ik nogmaals benadrukken dat er geen nieuwe regelgeving wordt voorbereid.

De voorzitter : De heer Sauwens heeft het woord.

De heer Johan Sauwens : Die instructie is er dus niet gekomen op uw vraag, maar op initiatief van het afdelingshoofd ?

Minister Theo Kelchtermans : Dat is inderdaad zo, en ik denk dat hij daar goede argumenten voor had. Kort daarvoor was immers het koninklijk besluit van 9 september 1991 aangepast door de beslissing van 24 mei 1995. De regularisatiebeslissing kwam er na overleg. De instructie tot niet-optreden heeft hij als afdelingshoofd gegeven. Ik heb daar alle begrip voor.

De heer Johan Sauwens : Ik heb geen enkel probleem met een regularisatie, noch met de hobby van duizenden Vlamingen. Wat me echter wel dwars zit is dat men meent een achterpoort te hebben gevonden, namelijk het legaliseren van een massale invoer, door een te extensieve interpretatie van het begrip niet-Europese vogels. Dan heb ik het voornamelijk over de grote putter en de distelvink. Door deze maatregel dreigen bepaalde illegaliteiten te worden geregulariseerd. Daarvoor wil ik waarschuwen. Mijnheer de minister, zoals ik reeds

zei, is dit een duidelijke overtreding van de Europese Vogelrichtlijn.

Minister Theo Kelchtermans : Ik heb u een andere interpretatie voorgelezen, namelijk een arrest van 8 februari 1996 van het Hof van Justitie. Dit arrest verklaart dat in gevangenschap geboren en gekweekte vogels niet tot het toepassingsgebied van de Vogelrichtlijn behoren. Ik wil opmerken dat dit niet onze interpretatie is : indien men dit verder doortrekt, dan zijn we met niets bezig. Om discussies te vermijden is de betrokken ambtenaar zeer voorzichtig. Ik citeer hem opnieuw : in afwachting van de volledige uitvoering van deze maatregel acht ik het raadzaam de nodige omzichtigheid aan de dag te leggen tijdens controles bij vogelhouders en voorlopig geen vogels in beslag te nemen die tot bovengenoemde ondersoorten behoren. Einde citaat. Hij is dus zeer voorzichtig en legt zichzelf een tijdsbeperking op.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Interpellatie van de heer Johan Malcorps tot de heer Theo Kelchtermans, Vlaams minister van Leefmilieu en Tewerkstelling, over het niveau van de dioxinevervuiling in Vlaanderen en de nood aan een urgentieprogramma inzake dioxines

De voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van de heer Malcorps tot de heer Kelchtermans, Vlaams minister van Leefmilieu en Tewerkstelling, over het niveau van de dioxinevervuiling in Vlaanderen en de nood aan een urgentieprogramma inzake dioxines.

De heer Malcorps heeft het woord.

De heer Johan Malcorps : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, dames en heren, de Vlaamse Milieumaatschappij maakte onlangs de cijfers bekend van een meetcampagne van het VITO naar dioxinedeposities op verschillende plaatsen in Vlaanderen. Bij vier van die metingen, en op meer dan de helft – negen van de vijftien – van de geselecteerde Vlaamse meetplaatsen werd de veilige waarde voor milieu en gezondheid de voorbije vier jaar één of meer malen overschreden. De indicatieve streefwaarde bedraagt 15 picogram per vierkante meter en per dag, op basis van de nogal conservatieve veiligheidsnorm van de Wereldgezondheidsorganisatie. Die bepaalt de voor de mens aanvaardbare dagelijkse inname van dioxines op

Malcorps

10 picogram per kilo lichaamsgewicht. Over die norm bestaat wel discussie. Vorig jaar heeft de Nederlandse Gezondheidsraad op basis van een uitputtend wetenschappelijk rapport aanbevolen om hem met factor 10 te verlagen, tot 1 picogram. Ook in andere landen gaat men die richting uit, omwille van het inmiddels bewezen feit dat dioxines kankerverwekkend zijn. Een andere reden is dat nu ook zo goed als vaststaat dat dioxines ageren als anti-oestrogenen en zo de hormonenhuishouding, meer in het bijzonder de vruchtbaarheid bij mens en dier, kunnen aantasten. Als we de streefwaarden voor de dioxinedepositie in de bodemstalen bekijken in het licht van deze strengere norm, blijkt dat we bij zowat alle metingen de veilige grens van de Nederlandse Gezondheidsraad overschrijden.

Hiermee wil ik zeker de gunstige evolutie van de laatste jaren bij de uitstoot van dioxines en furanen in Vlaanderen niet ontkennen. Die blijkt uit het VMM-rapport, als we de eerste meetcampagne – van 1993 tot 1994 – vergelijken met de laatste – van augustus tot september 1996. Aan de andere kant spreken bepaalde schommelingen in de meetresultaten dit weer tegen. Bekijken we de situatie over een nog langere periode, dan blijkt dat de dioxine-uitstoot in Vlaanderen gedurende de laatste tien jaren inderdaad is afgenomen. Dat lezen we ook in het tweede MIRA-rapport. Het bevatte twee reeksen van cijfers. De eerste reeks is afkomstig van het Stofdossier Dioxines, opgemaakt door het VITO in 1995. Volgens het VITO zijn in Vlaanderen de dioxine-emissies in de lucht op tien jaar tijd met een goede 31 percent gereduceerd. De dioxine-emissies naar afval zijn echter volgens dezelfde bron tussen 1985 en 1995 toegenomen met 21 percent, en de dioxinevervuiling van het water met 12,7 percent. Deze percentages blijven dus sterk onder de doelstelling van de derde en ondertussen ook van de vierde Noordzeeconferentie, waarop België zich ertoe verbond om een vermindering met 70 percent van de stofstroom dioxines naar de Noordzee te bewerkstelligen. De pessimistische VITO-cijfers zijn gebaseerd op reële productiegegevens en de kennis van dioxinevervuiling in de wetenschappelijke literatuur.

De tweede cijferreeks uit het MIRA-rapport is gebaseerd op recente meetcampagnes van de afdeling Milieu-inspectie. Dit levert een optimistisch beeld op : de dioxine-uitstoot in de lucht zou de laatste tien jaar met maar liefst 64 percent zijn teruggedrongen. Het MIRA 2-rapport waarschuwt echter voor een te euforische interpretatie van dit

laatste cijfer. De metingen door de inspectie weerspiegelen onvoldoende wat men eufemistisch de variabiliteit van de dioxine-emissie noemt, en onderschatten de jaargemiddelde uitstoot. Bij een verbrandingsoven komen bij één ongeluk immers soms meer dioxines vrij dan gedurende een heel jaar normale werking. De vervuiling bij het opstarten en stilleggen van ovens ligt stukken hoger. Meetcampagnes zijn vaak op voorhand bekend, sporadische hoge meetwaarden worden uitgevlakt enzovoort.

Hoe dan ook, deze emissiegegevens bieden nog onvoldoende inzicht in de blijvende aanwezigheid van dioxines in ons milieu. Dioxines in de bodem breken immers nauwelijks af en een effect van accumulatie is onvermijdelijk. Ook de recente metingen via de neerslagkruiken geven onvoldoende inzicht in de reëel opgehoopte concentraties, de historische dioxinevervuiling dus. Daarom dient er bijzondere aandacht besteed aan de thema-indicatoren die rechtstreeks met de mens te maken hebben, met name de concentraties en dioxines die worden aangetroffen in moedermelk en in koemelk. Dan blijkt er toch nog voldoende reden tot ongerustheid. Voor de moedermelk kunnen we op basis van de schaarse beschikbare meetgegevens hoogstens spreken van een lichte afname van de hoeveelheid dioxines. In 1989 mat de WGO voor heel België een gemiddelde van 39,5 picogram dioxines per gram. Op basis van een heel beperkt aantal stalen uit Vlaanderen kwam het VITO voor 1992 uit op een gemiddelde van 34,4 picogram. Bij de meest recente campagne van het WGO in Wallonië en Brussel werd dan weer een gemiddelde waarde van 34 picogram vastgesteld.

Als we dit heel gunstig interpreteren komen we uit op een reductie van 14 percent, echter met twee belangrijke bedenkingen. Ten eerste waren de in België en dus ook in Vlaanderen gemeten waarden zowel in 1989 als in 1995 de hoogste ter wereld, met die nuance dat de waarden niet zoveel hoger liggen dan in de ons omringende landen. Maar toch. Ten tweede bedraagt de in België gehanteerde veilige norm voor dioxines voor melk in de handel, naar het model van de Nederlandse Warenwet, 6 picogram. Deze norm wordt in onze moedermelk dus met een factor 5 overschreden.

Wat de koemelk betreft, beschikken we over metingen van melkmengstalen door het federaal ministerie van Volksgezondheid. Tussen 1990 en 1996 stellen we enkele schommelingen vast. Het gewogen gemiddelde van de metingen in november 1996 en van die van mei 1991 blijft constant op 2,1 picogram. Voor de hoefemelkstalen die vlakbij

Malcorps

dioxinebronnen zoals verbrandingsovens werden genomen, is een evolutie merkbaar die vergelijkbaar is met die van de depositiemetingen door het VITO. De uitschieters zijn dezelfde voor Menen en Wachtebeke. In Nederland zou deze melk onmiddellijk uit de handel worden genomen. Dit feitelijk overzicht is belangrijk om tot een aantal problemen te komen.

Kortom, als we op de algemeen aanvaarde indicatoren voor de nog aanwezige dioxinevervuiling in het milieu en in ons eigen lichaam moeten afgaan, ziet het beeld er allesbehalve fraai uit. Aangezien de dioxinevervuiling toeneemt, kunnen we ons weinig of geen bijkomende dioxinevuilvrachten veroorloven. Het plaatje van de sneller of trager afnemende emissies is dus zeker geen reden om op onze lauweren te rusten.

Dit geldt nog meer als we afstappen van de gemiddelde cijfers en de dioxinevervuiling bekijken zoals die naar voren komt in het rapport over de dioxinedeposities in bepaalde risicogebieden. Eerst en vooral is er de omgeving van huishoudelijke verbrandingsinstallaties. Vooral in de gemeente Menen is de situatie alarmerend. De IVMO-oven in Menen wordt als bron vernoemd. Beide ovenlijnen zijn pas vernieuwd en zouden volgens de recente emissiemetingen onder de norm blijven. Ook plaatselijke bedrijven die actief zijn in de recuperatie van metaal en een houtspaanderbedrijf worden als mogelijke bronnen genoemd. Uit een aantal telefoontjes blijkt echter dat de hoofdschuldige de verbrandingsoven is van Roncq-Halluin, net over de grens in Noord-Frankrijk. Het is mijn inziens duidelijk dat hierover dringend contact moet worden opgenomen met de bevoegde Franse overheden, zeker in het licht van de plannen voor een nieuwe Franse superoven van 500.000 ton voor de verbranding van het Rijsels afval te Halluin, gepland voor het jaar 2000.

Op de tweede plaats staat de nieuwe afvaloven van Sint-Niklaas. Bij emissiemetingen aan de oven zelf in mei 1995 werden geen overschrijdingen vastgesteld, maar de dioxinedepositiewaarden zijn toch al jarenlang verontrustend. Dit blijkt uit het VMM-rapport.

Ten derde blijkt ook de industriële afvalverbrandingsoven van Machiels nog niet aan de normen te beantwoorden. Dit valt af te leiden uit de metingen te Wilsele. In 1994 werden er dioxine-emissies gemeten tot 37 nanogram per kubieke meter. Dit is 370 maal meer dan de norm toestaat. In augustus

1995 werd de oven nog stilgelegd. Nu zou een nieuwe verbrandingsinstallatie operationeel zijn. Uit recente cijfers blijkt echter dat de dioxineaanvoer aanhoudt.

In al deze gevallen komt de nieuwe dioxineaanvoer bovenop de al aanzienlijke historische vervuiling en opeenhoping van dioxines. Dit is duidelijk onverantwoord. Bij overtredingen wordt er de laatste jaren bijna steeds een soort van gedoogbeleid gevoerd inzake huishoudelijke verbrandingsovens, uitgaande van een bijna blind geloof in de onuitputtelijke mogelijkheden van de ingenieurs om verouderde ovens toch zodanig op te lappen dat ze aan de strengste normen beantwoorden.

In antwoord op mijn recente schriftelijke vraag over de naleving van de exploitatie- en Vlarenormen blijkt dat verschillende ovens op dit ogenblik niet in orde zijn met betrekking tot de dioxine-uitstoot. De minister heeft me geantwoord dat er geen sprake kan zijn van een gedoogbeleid, want de uitbaters worden telkens aangemaand om spoedig werk te maken van nieuwe investeringen. Hij vraagt begrip voor de tijdrovende procedures inzake overheidsopdrachten.

Over welke wettelijke basis beschikt de minister om deze ovens open te houden terwijl ze de norm overschrijden? Wat gebeurt er als burgers op dit ogenblik een klacht indienen? Moeten deze ovens niet worden gesloten tot het moment dat ze de norm kunnen halen? Als er wordt voor gekozen dit niet te doen, had de minister dan geen formeel besluit moeten treffen om deze afwijkingen mogelijk te maken? Waarom is dit niet gebeurd?

Dezelfde situatie doet zich voor op het vlak van de ziekenhuisinstallaties. In welke mate kunnen oude ovens worden aangepast zodat ze de veilige norm halen, zelfs met een dioxinereductietechniek, bijvoorbeeld op basis van sorbaliet?

Ik lees in het VITO-rapport van 1995 – en ik citeer: de bestrijding van dioxine-emissies in België bestaat alleen uit nageschakelde technieken en aanpassingen van oudere installaties. Rekening houdend met uitvalperiodes voor de nageschakelde technieken en piekemissies door de verbranding zelf, wordt voor dit soort installaties een typische jaargemiddelde emissie van 0,5 nanogram per kubieke meter voorgesteld. Einde citaat. De mensen van het VITO voorspellen ons nu dus dat alle oudere ovens ook na de nodige vernieuwingswerken de nieuwe dioxinenorm minstens met een factor 5 zullen blijven overschrijden.

Malcorps

Niet alleen de afvalverbrandingsinstallaties vallen op. De zwaarste dioxinevervuiling wordt, na Menen, gemeten op het industrieterrein van Olen. De neerslagkruik bevond zich op 1500 meter ten noordoosten van het bedrijf Union Minière. In de laatste meetcampagne zat men ver boven de veilige norm. Nochtans werd in de meetcampagne 1995 bij Union Minière een dioxine-uitstoot onder de 0,1 nanogram gemeten. Het VITO dringt in dit verband aan op een bijkomend onderzoek ter plaatse. Ik wil van de minister weten of dit advies ook zal worden opgevolgd.

Ten slotte valt ook de sterke dioxinevervuiling in stedelijke gebieden op, vooral in Gent en Vilvoorde. Er zijn uiteraard verschillende invloeden mogelijk, ook die van de industrie en de verbrandingsovens. In Gent is er bijvoorbeeld een combinatie van de IVAGO-ovens, de RUG, de industrie in de kanaalzone en het autoverkeer. In Wachtebeke werden hoge concentraties aangetroffen in melkstalen. Dit heeft wellicht te maken met de uitstoot van Sidmar. Ook hier lijkt verder onderzoek absoluut noodzakelijk. Heeft de minister hiervoor een initiatief genomen ?

Ik kom nu tot de kern van mijn betoog. In het ontwerp van MINA-2 wordt het opmaken van een beleidsnota in het vooruitzicht gesteld om de dioxine-uitstoot in Vlaanderen onder controle te krijgen en te verminderen tegen het jaar 1999. Voor de opmaak van dit plan wordt amper 5 miljoen frank uitgetrokken. Nochtans circuleren terzake al een hele tijd concrete voorstellen. Het VITO heeft in het Stofdossier Dioxines al in extenso een overzicht geboden van de problemen. Bovendien werd dit actiepunt van MINA-2 door de regering niet bindend verklaard. Voor dioxines en PCB's wordt verwezen naar het algemeen actieprogramma tot terugdringing van de prioritairere stoffen die onder de Noordzeeconferentie vallen. De administratie had nochtans uitdrukkelijk een afzonderlijk dioxineactieprogramma gevraagd. Uit verschillende bronnen heb ik bovendien vernomen dat er eigenlijk al een dioxinenoodplan klaar is, dat al enkele maanden in een schuif ligt te wachten om te worden uitgevoerd. Mijnheer de minister, klopt dit ? Waarom wordt dit programma niet bovengehaald en waarom wordt er niet concreet mee begonnen ?

Ik zet mijn vragen nog eens op een rijtje. Acht de minister het niet wenselijk om op zeer korte termijn een dioxine-urgentieprogramma in werking te stellen in plaats van nog kostbare tijd te verliezen met het bestuderen van het probleem ? Wordt het

gedoogbeleid ten aanzien van verbrandingsovens die de nieuwe dioxinenorm overschrijden, voortgezet, of worden deze ovens stilgelegd, eventueel tot de noodzakelijke aanpassingswerken zijn uitgevoerd ? Welke initiatieven heeft de minister genomen om in wettelijke normen te voorzien voor dioxinevervuiling in lucht, water en bodem, en voor de concentratie aan dioxine in restafval na verbranding ? Wanneer worden deze normen ingevoerd ? Waarom duurt dit zo lang ? Op welke wijze wordt daarbij in Vlaanderen rekening gehouden met de nieuwe wetenschappelijke inzichten in de gezondheidsgevaaren van dioxines, bijvoorbeeld ten aanzien van de kwaliteitsdoelstellingen inzake voedsel, bodem, water en lucht, die volgens het ontwerp MINA-2 moeten worden uitgewerkt ? Welk overleg vindt hierover plaats op het federale niveau ?

De voorzitter : Minister Kelchtermans heeft het woord.

Minister Theo Kelchtermans : Het MINA-2-plan werd inhoudelijk goedgekeurd door de Vlaamse regering. Het werd nog niet definitief goedgekeurd : voor de bindende bepalingen is het verzonden naar de Raad van State. In dit plan staat, en ik citeer : een beleidsnota opmaken en uitvoeren inzake de vermindering en de beheersing van de dioxine-uitstoot in Vlaanderen. Einde citaat. Ter uitvoering van het MINA-2-plan zal deze actie in de loop van 1997 starten, dit in overleg met de belangrijkste potentieel vervuilende sectoren.

Dit betekent niet dat er tot dusver nog niets zou zijn gebeurd ter voorkoming en bestrijding van de dioxineverontreiniging. In titel II van het Vlarem is een dioxinenormering opgelegd. Verder werden in de voorbije jaren door de VMM en de afdeling milieu-inspectie van Aminal, in samenwerking met het VITO, dioxinedepositie- en emissiemetingen verricht. Het doel van deze metingen was enerzijds het toetsen van de dioxinevervuiling door verbrandingsinstallaties aan de Europese richtlijnen en aan de Vlarem-reglementering inzake de emissieparameters, en anderzijds de evaluatie van de niveaus van de depositie van dioxine op verschillende plaatsen in Vlaanderen.

Er werden in 1993 en 1994 depositiemetingen uitgevoerd in de nabijheid van afvalverbrandingsinstallaties, industriegebieden, steden en achtergrondgebieden. De resultaten waren ongeveer de volgende : de geregistreerde depositiewaarden varieerden van 14 tot 750 picogram Toxiciteit Equivalenten (TEQ) per vierkante meter per dag. Deze

Kelchtermans

waarden waren hoog in vergelijking met de wetenschappelijke streefwaarden van 15 picogram TEQ per vierkante meter per dag. Een picogram is het miljardste deel van een milligram.

In de rookgassen van de huisvuilverbrandingsinstallaties werden emissies gemeten tussen 0,8 nanogram TEQ en per kubieke meter en 162,1 nanogram TEQ per kubieke meter. Een nanogram is een miljoenste deel van een milligram. In vergelijking met de verstrengde emissienorm van 0,1 nanogram Toxiciteit Equivalenten per kubieke meter, die vanaf 1 januari 1997 van kracht werd door titel II van het Vlarem, zijn deze waarden onaanvaardbaar hoog.

In het afvalstoffenplan 1991-1995 werd een sluitingsprogramma voor huisvuilverbrandingsinstallaties uitgevoerd. Zes van de negentien afvalverbrandingsinstallaties werden definitief gesloten. Aan de overgebleven installaties startten aanpassingswerken om te voldoen aan de verstrengde emissiegrenswaarde van titel II van het Vlarem. Concreet kunnen volgende saneringswerken worden vermeld. De huisvuilovens van Eeklo IVM, Gent IVAGO en Menen IVMO werden volledig vernieuwd. In Houthalen kwam er een kalkmelkinjectie. Een actievekoolinjectie wordt voor dit jaar gepland in Wilrijk, Oostende, Harelbeke, Brugge en Sint-Niklaas. De volgende installaties voor de verbranding van medisch afval zijn momenteel in werking : het UZ te Gent, OSS te Tienen en Machiels te Leuven. Deze installaties zijn alle drie uitgerust met een rookgaszuivering, met inbegrip van actievekoolinjectie.

In 1995-1996 werd er een nieuwe meetcampagne van dioxinedeposities uitgevoerd om het effect van de reeds genomen maatregelen na te gaan. De volgende resultaten werden genoteerd. De depositiewaarden waren gevoelig gedaald en situeerden zich tussen 5,5 tot 122 picogram TEQ per vierkante meter. Weliswaar werden er op zeven van de vijftien plaatsen nog overschrijdingen van de wetenschappelijke streefwaarde vastgesteld. Deze overschrijdingen werden echter niet overal vastgesteld tijdens de drie uitgevoerde meetperiodes, maar meestal slechts tijdens één meetperiode. Ook de emissies die werden gemeten in de schouw van de verbrandingsinstallaties, daalden beduidend.

In aanvulling op de zelfcontrole door de exploitanten, zullen er dit jaar emissiemetingen gebeuren in opdracht van de afdeling Milieu-inspectie. De

resultaten zullen telkens getoetst worden aan de voorwaarden van titel II van het Vlarem.

De VMM zal eveneens depositiemetingen van dioxines laten uitvoeren in 1997-1998 om de evolutie ervan in de tijd op te volgen. Deze opdracht heb ik recent goedgekeurd.

In uitvoering van het MINA-2-plan zullen blijvende inspanningen worden geleverd om alle mogelijke bronnen te identificeren voor de beheersing van de dioxine-uitstoot in Vlaanderen.

Samenvattend kan ik dit antwoorden op de gestelde vragen. Ten eerste zijn de nodige maatregelen genomen om de dioxine-emissies van de relevante bronnen terug te dringen.

Ten tweede werd ten aanzien van de huisvuilverbrandingsinstallaties het in het afvalstoffenplan 1991-1995 vastgestelde sluitingsprogramma uitgevoerd en zijn de resterende installaties gesaneerd of verkeert de sanering ervan in haar eindfase.

Ten derde werd een dioxine-emissienorm van 0,1 nanogram TEQ per kubieke meter expliciet opgelegd in titel II van het Vlarem. Wat de kwaliteitsdoelstellingen betreft, werd een technische commissie ter evaluatie van de milieukwaliteitsnormen opgericht. Deze commissie moet een verslag indienen tegen maart 1998. Ze zal voorstellen voor milieukwaliteitsnormen inzake dioxine bestuderen en bespreken. Daarnaast bereidt de VITO bodemkwaliteitsnormen voor in het kader van het bodemsaneringsdecreet. Aan de studie van de VITO over Union Minière zal verder gevolg worden gegeven. Bij overtreding wordt een gedoogbeleid gevoerd voor zover de schade hersteld wordt en voor zover de termijnen voor aanpassingen worden gerespecteerd. De periode voor bijsturing wordt in overleg bepaald. In het verleden werden bedrijven die de termijn niet haalden, onherroepelijk gesloten. Ik ben er zo goed als zeker van dat dit antwoord de voorspelbare kritiek zal krijgen.

De voorzitter : De heer Malcorps heeft het woord.

De heer Johan Malcorps : Ik ben inderdaad niet tevreden met dit antwoord. Eerst en vooral moeten in een aantal gevallen dringend maatregelen worden getroffen. Voor Union Minière zegt u zelf dat de emissiemetingen niet in overeenstemming zijn met de depositiemetingen. De oorzaken van de vervuiling door Union Minière moeten verder worden onderzocht.

Malcorps

De meest dringende situatie lijkt me die in Menen. Indien de IVMO-oven volgens de regels werkt en niet meer de grote dioxinevervuiler is, moeten we dringend contact opnemen met de Franse overheid. Dat betekent dat de onverantwoorde dioxinevervuiling waar Menen, Rekkem en Moeskroen mee te kampen hebben, uit Frankrijk komt. Welke normen hanteert Frankrijk? Die normen zijn toch Europees vastgelegd? Hoe zal de situatie eruit zien wanneer er een superoven wordt gebouwd in Halluin?

Ik weet dat er een sluitingsplan bestond voor een aantal verbrandingsovens, en de dioxine-uitstoot is ook werkelijk gedaald. Op dit ogenblik is de situatie echter niet veilig en gezond genoeg om op onze lauweren te gaan rusten. Elke verdere vervuiling door dioxines moet worden tegengegaan. De concentraties in de moedermelk zijn nog niet gedaald. Dat is toch een van de belangrijkste maatstaven voor de volksgezondheid.

Ik betreur ten zeerste dat er geen afzonderlijk noodplan inzake dioxines komt. Ik denk dat het noodplan al klaarligt. Het komt erop aan het zo snel mogelijk uit te voeren. Ik zal dan ook een met redenen omklede motie in die zin indienen. Dat noodplan moet een aantal concrete richtlijnen omvatten. Het is allemaal nogal technisch maar van bijzonder groot belang. We hebben het trieste wereldrecord van hoogste dioxineconcentratie in het menselijk lichaam. Het feit dat het noodplan inzake dioxines en PCB's – want dat is dezelfde problematiek – niet wordt uitgevoerd, getuigt van politieke onwil.

De voorzitter : Mijnheer Malcorps, zoals u weet is uw voorstel van resolutie, over de band tussen milieuvervuiling en vruchtbaarheidsstoornissen verwezen naar de commissie voor Welzijn, Gezondheid en Gezin. Daar zal een stukje van het debat leefmilieu versus gezondheid worden gevoerd. We zijn vragende partij om daarover geïnformeerd te worden.

Met redenen omklede motie

De voorzitter : Door de heer Malcorps werd tot besluit van deze interpellatie een met redenen omklede motie aangekondigd. Ze moet uiterlijk 24 uur na de sluiting van de vergadering zijn ingediend. Ze zal worden gedrukt en rondgedeeld.

Het parlement zal zich daarover tijdens een volgende plenaire vergadering uitspreken.

Het incident is gesloten.

Interpellatie van mevrouw Gerda Raskin tot de heer Theo Kelchtermans, Vlaams minister van Leefmilieu en Tewerkstelling, over de kringloopcentra

De voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van mevrouw Raskin tot de heer Kelchtermans, Vlaams minister van Leefmilieu en Tewerkstelling, over de kringloopcentra.

Mevrouw Raskin heeft het woord.

Mevrouw Gerda Raskin : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, dames en heren, het ontwerp van uitvoeringsplan huishoudelijke afvalstoffen 1997-2001 opgemaakt door OVAM start met een analyse van het afvalbeleid in de periode 1991-1995. Er wordt uiteraard aandacht besteed aan de kringloopcentra die zich bezighouden met inzameling en selectie van herbruikbare goederen. Als een van de voornaamste knelpunten wordt hier genoemd, ik citeer : het bevorderen van de externe groei.

De kringloopactiviteit moet op Vlaams niveau in de komende jaren sterk worden uitgebreid. Er worden nog onvoldoende contracten afgesloten tussen een kringloopcentrum en de gemeente waarin de aard van de samenwerking wordt afgesproken. Vaak ontbreekt het de kringloopcentra aan een eigen financiële basis voor investeringen, zeker in de opstartfase. Bij de programmering van de periode 1997-2001 wordt er in hetzelfde ontwerp dan ook gesteld dat, en ik citeer nogmaals : het aantal kringloopbedrijven moet toenemen.

Alle gemeenten/intercommunales sluiten een samenwerkingsakkoord met een erkend kringloopcentrum dat financieel wordt ondersteund door OVAM voor de ophaling en sortering van herbruikbaar grof afval. Gemeenten met meer dan 40.000 inwoners dienen een kringloopcentrum op hun grondgebied te hebben. OVAM handhaaft haar subsidie van twee jaar voor de opstartende kringloopbedrijven tot het einde van de planperiode. Veel gemeenten hebben in het kader van het milieuconvenant intussen een contract afgesloten met een kringloopcentrum.

Raskin

De term erkend kringloopcentrum vormt in de praktijk een probleem. Is dat een centrum dat een overeenkomst sloot met OVAM en daardoor recht heeft op een subsidie ter ondersteuning van het opstarten ? OVAM zegt zelf geen kringloopcentra te erkennen. De term is dus al niet correct. Wat moeten we verstaan onder artikel 8 van de overeenkomsten die kringloopcentra afsluiten met OVAM ? Artikel 8 regelt de omschrijving van het werkgebied. Wie bepaalt dat werkgebied van het kringloopcentrum ? Valt het bijvoorbeeld samen met het grondgebied van één of meer gemeentes waarmee dit beginnend kringloopcentrum een contract afsloot ? Als er nog geen contract met OVAM is, kan een kringloopcentrum dan akkoorden met gemeentes afsluiten vóór OVAM het financieel ondersteunt ?

Daarenboven zijn er de provinciebesturen, die eveneens positief inspelen op het afvalbeleid. Ze erkennen kringloopcentra, zodat die bijvoorbeeld in aanmerking komen voor een provinciale tonnagevergoeding. Zo hanteert de provincie Vlaams-Brabant een erkenning door OVAM als een van haar voorwaarden. Een andere voorwaarde kan zijn dat men is aangesloten bij de koepel van Vlaamse kringloopcentra of ten minste aan zijn bepalingen voldoet. Wie moet uitmaken wat dat inhoudt, is niet altijd even duidelijk. Door deze bizarre en interpreteerbare omschrijvingen en stellingen, wordt het mogelijk dat het eigenlijke doel van de kringloopcentra uit het oog wordt verloren : de recyclageactiviteiten, de sensibilisering en de afvalpreventie. Het verdedigen van de eigen machtspositie krijgt dan de prioriteit.

Hierdoor kan de volgende situatie ontstaan. Een kringloopcentrum sluit met een aantal gemeentes een overeenkomst. Daarna doet het een aanvraag bij OVAM voor financiële ondersteuning. Die aanvraag wordt geweigerd omdat OVAM het grondgebied van die gemeente al aan een ander kringloopcentrum heeft toegewezen, dat evenwel geen rechtstreeks contract met die gemeente heeft. Een ander voorbeeld is : een kringloopcentrum kan niet actief zijn in een gemeente in zijn onmiddellijke omgeving, omdat andere kringloopcentra die regio al hebben verdeeld. Soms gebeurt dat, volgens hun eigen zeggen, op vraag van de intercommunale. Die ontkent dan op haar beurt ooit zo een beslissing te hebben genomen. Zo worden initiatieven tegengehouden die de arrondissements- en provinciegrenzen overstijgen. Hierdoor is het mogelijk dat een kringloopcentrum vele kilometers moet afleggen om zijn klanten te bereiken, terwijl op een boog-

scheut van die klant een ander kringloopcentrum actief is. Maar dat ligt dan in een ander arrondissement of provincie. Aangezien de gebiedsopdeling op voorhand is gemaakt, kan men hier niet op inspelen.

In de realiteit blijkt er een dualiteit tussen de overeenkomsten van kringloopcentra met gemeentes enerzijds en OVAM anderzijds. Zo komt men tot de situatie dat kringloopcentrum A in het kader van een milieuconvenant een overeenkomst heeft met een bepaalde gemeente, terwijl het grondgebied van die gemeente door OVAM al aan kringloopcentrum B werd toegewezen. Dan gaan er duidelijk andere belangen spelen dan wat wij via kringloopcentra verdedigen. De vraag is ook waar onze gemeentelijke autonomie blijft. Zal het zover komen dat elke gemeente door een intercommunale, een provincie of OVAM zal worden gedwongen om met een bepaald kringloopcentrum een overeenkomst af te sluiten ? Deze toestanden komen het beleid tot afvalpreventie en de sensibilisering rond afvalpreventie niet ten goede, integendeel.

Over deze situaties wil ik het volgende vragen. Hoe gaat OVAM te werk bij het toekennen van subsidies aan een beginnend kringloopcentrum ? Kan OVAM een overeenkomst met zo een kringloopcentrum weigeren als bij de gemeentes waarmee het – bijvoorbeeld in het kader van een milieuconvenant – een overeenkomst heeft afgesloten, ook gemeentes horen waarover OVAM zelf al eerder afspraken had gemaakt met een ander centrum ? Welke gemeentes moet een kringloopcentrum opgeven volgens artikel 8 van het decreet, dat het heeft over een met OVAM af te sluiten overeenkomst voor het krijgen van die ondersteunende startsubsidie ? Kunnen met andere woorden gemeentes worden aangehaald waarmee men geen samenwerkingsakkoord heeft ? Kan een bestuurlijk niveau, zoals een intercommunale of provincie, de werkgebieden verdelen tussen verschillende kringloopcentra, ook al gaat dit in tegen individueel afgesloten contracten tussen gemeentes en kringloopcentra ? Wat moeten we dan doen met de gemeentelijke autonomie ? Kunnen gemeentes in het kader van het milieuconvenant met meer dan één kringloopcentrum overeenkomsten afsluiten ? Of mag dat expliciet met maar één centrum ? Hoe moeten kringloopcentra die de taalwetgeving overtreden door tweetalige folders te verspreiden, worden gestraft ? Dat gebeurde bijvoorbeeld in het zuiden van de provincie Vlaams-Brabant in de regio rond Tienen. Bestaan daar sancties voor ? Wat is de correcte positie van de Vlaamse koepel van kringloopcentra in de afvalproblematiek ? Tot daar mijn vragen, mijnheer de minister.

Raskin

Minister Theo Kelchtermans : Ik zal proberen een precies antwoord te geven op de zeven concrete vragen.

Mevrouw Raskin, uw eerste vraag had betrekking op de toekenning van een startpremie aan een beginnend kringloopcentrum. Aan een beginnend kringloopcentrum wordt geen startpremie toegekend. Tussen OVAM en een kringloopcentrum kan een overeenkomst worden afgesloten voor de aanneming van diensten, waarbij OVAM zich ertoe verbindt om gespreid over twee jaar één miljoen frank te betalen aan het kringloopcentrum. Het kringloopcentrum moet hiervoor een aantal diensten aan OVAM leveren. Het afsluiten van een overeenkomst kan slechts gebeuren zodra het kringloopcentrum de voorgeschreven activiteiten uitvoert en de vereiste structuur heeft. Het bedrag van tweemaal 500.000 frank wordt telkens pas uitbetaald nadat het rapport dat jaarlijks door het kringloopcentrum moet worden ingediend, door OVAM is goedgekeurd.

Ten tweede vroeg u of een overeenkomst met een nieuw opstartend kringloopcentrum kan worden geweigerd. Er is geen enkele reden waarom OVAM zou weigeren om een overeenkomst af te sluiten met een kringloopcentrum dat aan alle voorwaarden voldoet die in de modelovereenkomst worden gestipuleerd.

In antwoord op uw derde vraag, namelijk welke gemeenten moeten worden opgegeven, verwijs ik naar artikel 8 van de overeenkomst. Dit artikel zegt dat dit de gemeenten zijn die behoren tot het verzorgingsgebied van het kringloopcentrum. Op het ogenblik van het afsluiten van de overeenkomst met OVAM is het dus mogelijk dat de samenwerkingsovereenkomst met één van de gemeenten nog niet is afgesloten. Dat kan dan nog in een later stadium gebeuren. Indien evenwel zou blijken dat foutieve informatie werd doorgegeven, dan kan de sanctie waarin wordt voorzien in artikel 17 van de overeenkomst, namelijk de schorsing van de verbintenissen van OVAM, worden toegepast.

Uw vierde vraag heeft betrekking op een intercommunale. De indeling van een werkgebied kan niet provinciaal gebeuren. Een intercommunale kan wel in samenspraak met de gemeenten die tot de intercommunale behoren, een overeenkomst uitwerken om het gebied van de intercommunale in zijn geheel te bestrijken. De indeling is dus het voorwerp van een overeenkomst tussen OVAM en het kringloopcentrum.

Op uw vijfde vraag is mijn antwoord dat de gemeente in principe een samenwerkingsovereenkomst afsluit met één kringloopcentrum dat met OVAM een overeenkomst heeft afgesloten. Indien een gemeente ervoor zou kiezen om met meerdere kringloopcentra samen te werken, dan zal die gemeente in het kader van de milieuconvenant slechts één betoelaging ontvangen. Die gemeente mag dat dus wel doen, maar dit verandert niets aan de betoelaging.

Uw zesde vraag heeft betrekking op de taalwetgeving. Conform artikel 7 van de overeenkomst onderwerpt het kringloopcentrum zich aan de taalwetgeving op bestuurszaken. Worden er overtredingen vastgesteld, dan zal de sanctie waarin werd voorzien in het genoemde artikel, ook worden toegepast. Ik heb in dit verband trouwens ook geantwoord op een mondelinge vraag over folders die verspreid werden over het openbaar onderzoek afvalstoffenplan. Daar geldt een gelijkaardige benadering.

In uw zevende vraag peilde u naar de correcte positie van de Vlaamse koepel van kringloopcentra in het hele kader van de afvalproblematiek. Die koepel verenigt een aantal kringloopcentra. Zij verdedigt de belangen van haar aangesloten leden en steunt en adviseert hen bij hun dagelijkse werking. De koepel treedt ook op als gesprekspartner van OVAM in het kader van het hergebruik van afvalstoffen en inzake het beleid met betrekking tot de kringloopcentra. Overeenkomsten zijn er evenwel enkel met de respectievelijke kringloopcentra en dus niet met de koepel zelf.

De voorzitter : Mevrouw Raskin heeft het woord.

Mevrouw Gerda Raskin : Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoorden. Bij het antwoord op de derde vraag wil ik nog een bijkomende vraag stellen.

U zegt dat in artikel 8 de gemeenten moeten worden opgegeven die het verzorgingsgebied van het kringloopcentrum uitmaken. Maar wie bepaalt wat het verzorgingsgebied van een kringloopcentrum is ? In het arrondissement Leuven zijn er in de praktijk twee kringloopcentra actief. Ze hebben beiden een overeenkomst met OVAM afgesloten en hebben het grondgebied van dat arrondissement onder elkaar verdeeld. Wanneer dus een derde of een vierde kringloopcentrum van start wil gaan en daartoe het OVAM-aanvraagformulier invult, zal deze van OVAM het antwoord krijgen dat zij tot hun spijt het door de aanvrager ingevulde werkingsgebied niet kunnen aanvaarden omdat dit gebied reeds behoort tot het werkingsgebied

Raskin

van twee andere kringloopcentra. Nochtans hebben die twee andere kringloopcentra geen samenwerkingsakkoord met de gemeente.

Aan de noordgrens van het arrondissement Leuven vinden we kringloopcentra die actief zijn in Leuven zelf en in het meer zuidelijk gedeelte van het arrondissement. Vanuit Mechelen mag een kringloopcentrum niet naar het zuiden komen, omdat daar een arrondissementsgrens ligt waarover reeds op voorhand afspraken werden gemaakt. Waar zijn we dan nog mee bezig? Ik dacht dat we bezig waren met afvalpreventie en niet met het verdelen van zogenaamde machtsposities.

Een derde kringloopcentrum heeft een aanvraag ingediend bij OVAM. In het antwoord van OVAM werd vermeld dat de in artikel 8 genoemde gemeentes geen deel uitmaken van het werkingsgebied van dat kringloopcentrum, ook al heeft dit laatste in het kader van een milieuconvenant een werkingsovereenkomst met deze gemeentes afgesloten.

Minister Theo Kelchtermans : Een van de voorwaarden voor het milieuconvenant is dat er een overeenkomst moet zijn tussen OVAM en het kringloopcentrum. Die zijn aan elkaar gekoppeld.

Mevrouw Gerda Raskin : Wat komt er eerst?

Minister Theo Kelchtermans : Eerst is er de overeenkomst tussen het kringloopcentrum en OVAM. In artikel 8 wordt het werkingsgebied vastgelegd. Dit gebeurt zonder de betrokkenheid van de gemeentes.

U moet ook rekening houden met de historische evolutie van de kringloopcentra. Momenteel is er inderdaad een veel grotere vraag om daarin te participeren, maar het terrein is wel al grotendeels ingenomen. De huidige overeenkomsten gelden voor een periode van twee jaar. Na deze periode kan men eventueel nieuwe afspraken maken, ook inzake herverdeling van het werkgebied. De koepel moet dan zijn rol spelen om binnen de sector het overleg te voeren.

Er is dus een voorafgaande overeenkomst tussen OVAM en het kringloopcentrum. Als dit laatste met OVAM een overeenkomst heeft gesloten, kan er een subsidie worden gegeven. Niemand kan een ander kringloopcentrum verbieden om ook activiteiten te ontwikkelen in dat gebied, maar het zal dan uiteraard geen subsidies krijgen. Het heeft

immers geen overeenkomst met OVAM. Niemand kan een gemeente verbieden om een overeenkomst af te sluiten met dat kringloopcentrum. Als de gemeente dit echter wil doen binnen het desbetreffende convenant, moet het een kringloopcentrum zijn dat een overeenkomst heeft met OVAM.

Mevrouw Gerda Raskin : Dat betekent dus dat de gemeentes niet meer vrij zijn om zelf voor een bepaald kringloopcentrum te kiezen. Een gemeente in het arrondissement Leuven die nu een milieuconvenant afsluit, moet dus kiezen tussen de twee kringloopcentra die nu met OVAM een overeenkomst hebben gesloten.

Minister Theo Kelchtermans : Dat is zo.

Mevrouw Gerda Raskin : Er wordt dus geen rekening gehouden met de gemeentelijke autonomie?

Minister Theo Kelchtermans : De kringloopcentra zijn los van de gemeentes tot stand gekomen. Men probeert nu te respecteren wat geleidelijk en spontaan is ontstaan. De vraag is nu enorm toegenomen. Daarom moet men de sector opnieuw ordenen. Men moet echter de huidige overeenkomsten respecteren. Ik herhaal dat deze overeenkomsten voor een periode van twee jaar worden afgesloten. Na die periode kan men opnieuw onderhandelen. De koepel moet daarin zijn rol spelen. Men kan eventueel ook tussentijdse afspraken maken. Het is vooral een kwestie van verstandhouding binnen de sector.

Mevrouw Gerda Raskin : Dat is precies het probleem. Er is momenteel geen verstandhouding binnen de sector. De centra die het terrein hebben ingepalmd, proberen op alle mogelijke manieren te verhinderen dat er nieuwe centra bijkomen. Op deze manier staat men machteloos indien de mogelijke overbelasting van een kringloopcentrum aanleiding zou geven tot een slechte service. Een nieuw kringloopcentrum kan wel werken, maar dan zonder de ondersteunende financiering vanuit OVAM.

Minister Theo Kelchtermans : Mevrouw Raskin, ik heb de indruk dat u op de hoogte bent van specifieke problemen. Ik stel voor dat u die problemen aan mij overmaakt. Ik zal OVAM vragen om desbetreffend een oplossing voor te stellen.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

– *De vergadering wordt gesloten om 12.30 uur.*